

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin NEBATI tarafından yanıtlanması için gereğini saygılarımla arz ederim.

Ünal DEMİRTAŞ

Zonguldak Milletvekili

Gelir dağılımı, bir ülkede yaşayan kişiler tarafından üretilen mal ve hizmetlerden elde edilen toplam gelirin, o ülkedeki vatandaşlar arasında paylaştırılmasıdır. Bir ülkede gelir dağılımının adaletli bir şekilde yapılmaması nedeniyle, mutlu bir azınlığın gelir seviyesi çok yüksek olurken, mutsuz çoğunluğun ise gelir seviyesi çok düşük olmaktadır. Öte yandan gelir dağılımının adaletsiz oluşu ve buna bağlı olarak artan yoksulluk çok büyük ekonomik ve sosyal sorunları da beraberinde getirmektedir. Bu nedenle, iktidarların en temel görevlerinden birisi o ülkede gelirin, adaletli şekilde dağılımını sağlamaktır. Gelir dağılımında adaletsizliğin ve yoksulluğun en temel sebepleri arasında ise, yanlış ekonomi ve vergi politikaları, yüksek enflasyon, yüksek işsizlik, yüksek kayıt dışılık, eğitim düzeyinin düşük olması ve eğitimde fırsat eşitliğinin olmaması, yanlış ücret politikaları ile toplu sözleşme, sendikal hak ve özgürlüklere getirilen kısıtlamalar vb. sebepler yer almaktadır.

Bugün ülkemizde, Ak Parti iktidarının uyguladığı yanlış politikalar nedeniyle, yoksulluğun giderek derinleştiği, işçi, emekli, memur gibi dar gelirlielerin maaş ve ücret artışlarının enflasyon karşısında baskılanarak düşürüldüğü, kamunun kaynaklarının iktidar ve yandaşları tarafından adeta yağmalandığı, uygulanan yanlış vergi sistemi nedeniyle alt gelir gruplarının gelirine göre daha yüksek oranda vergi ödediği, üst gelir gruplarının ise gelirine oranla çok daha az oranda vergi ödediği, en zengin grup ile en yoksul grup arasındaki gelir farkı makasının günden güne açıldığı ve bu şekilde gelir dağılımındaki adaletsizliğin çok daha arttığı bir dönem yaşanmaktadır. Bu sebeplerle, özellikle son 10 yılda, başta iktidara yakın olan en zengin grup olmak üzere zenginler çok daha zenginleşmiş ancak yoksul sayısı artmış ve dar gelirli halk yığınları ise çok daha fazla yoksullaşmıştır. Öte yandan yıldan yıla artan gelir adaletsizliği ve derinleşen yoksulluk karşısında bu sorunları çözmeye yönelik politikalar uygulanmaması nedeniyle toplumun çok büyük bir kesimi, ağır ekonomik ve sosyal sorunlar altında ezilmektedir. Gelir dağılımındaki adaletsizlik ve derinleşen yoksulluk karşısında önlem alınmamaya devam edilmesi halinde, yoksulluğun daha da trajik boyutlara ulaşacağı ve çok daha büyük sosyal sorunlara yol açacağı açıktır. Bu sebeplerle gelir adaletsizliği ve yoksulluk, ülkemizde ivedi çözüm bekleyen en önemli sosyo-ekonomik sorunlardan birisidir. Gelir adaletsizliğindeki makasın sürekli açılması ve yoksulluğun derinleşmesi karşısında Ak Parti iktidarı, bu adaletsizliği giderecek ve yoksulluğu önleyecek önlemleri almamış, sosyal devlet anlayışının gereği olarak, yoksulluğu bitirecek, gelir adaletini sağlayacak mekanizmaları oluşturmamış ve politikalar uygulamamıştır. Tam tersine gelir adaletsizliğini artıracak ve yoksulluğu derinleştirecek politikaları planlı ve

sistemik olarak uygulamıştır. Oysa yapılması gereken hiçbir ayırım gözetmeksizin, yoksulluğu ortadan kaldırmayı ve aileyi korumayı hedefleyen, Cumhuriyet Halk Partisi'nin teklif ettiği "Aile Sigortası" sisteminin uygulamaya konulması idi. Aile Sigortası, hem ailenin bütününe hem de tek tek bireyleri dikkate alan, bireylerin ve ailelerin yoksulluğunu azaltacak bir sistemdir. Bu sistem gelir ve tüketim gibi ekonomik göstergelerin bireyler arasında adaletli dağıtılmasını sağlayacak, yoksulluk ve eşitsizlik gibi temel sorunları çözecek politikalar üretilirken, yoksullukla mücadeleyi de sürekli hale getirecektir. Dolayısıyla hem bireyler hem de aileler için hem ekonomik hem de sosyal bir kalkan oluşturulmuş olacaktır. Bunun yanında, Anayasa'nın 166'ncı maddesi ile düzenlenen Ekonomik ve Sosyal Konsey derhal toplanmalı, ekonomik ve sosyal hayatı doğrudan ilgilendiren bu sorunun çözümüne yönelik politikalar oluşturulmalıdır. Ancak bu şekilde gelir adaletsizliğinin doğuracağı olumsuzlukların önüne geçilebilir.

Bu çerçevede;

1)Ülkemizde gelir dağılımındaki adaletsizliğin sebepleri nelerdir?

2)2002 yılında en yoksul 20'lik kesim ile en zengin 20'lik kesimin milli gelirden aldığı pay ne kadardır?

3)TÜİK verilerine göre ülkemizde 2006 yılında, en yoksul 13 milyon 725 bini milli gelirden yüzde 5.8 oranında pay alırken, en zengin 13 milyon 725 bini gelirden yüzde 46,5 oranında pay almıştır. 2020 yılında ise en yoksul 16 milyon 722 bini milli gelirden yüzde 5.9'unu alırken, en zengin 16 milyon 722 bini gelirin yüzde 47,5'ini almıştır. 2020 yılında, en zengin ile en yoksul kesim arasındaki gelir farkının 8 kata çıkmasının sebepleri nelerdir?

4)TÜİK'in 2010 yılı verilerine göre; toplumun en yoksul yüzde 20'lik kesim gelirin yüzde 6.5'ini, ikinci en yoksul kesim gelirin yüzde 11'ini, üçüncü yüzde 20'lik dilim yüzde 15,5'ini, dördüncü yüzde 20'lik dilim yüzde 21,9'unu, en zengin yüzde 20'lik dilim ise gelirin yüzde 45,2'sini almıştır. 2020 yılı gelir dağılımı verilerine baktığımızda; toplumun en yoksul yüzde 20'lik kesim gelirin yüzde 5.9'unu, ikinci en yoksul kesim gelirin yüzde 10.6'sını, üçüncü yüzde 20'lik dilim yüzde 14.9'unu, dördüncü yüzde 20'lik dilim yüzde 21.1'ini, en zengin yüzde 20'lik dilim ise gelirin yüzde 47,5'ini almıştır. Yani, toplumun tüm kesimlerinin milli gelirden aldığı oran düşmüş ama en zengin yüzde 20'lik kesimin payı yüzde 47,5'e yükselmiştir. Son 10 yılda sadece en zengin yüzde 20'lik kesimin gelirinin artması tesadüf müdür? Sadece en zengin yüzde 20'lik dilimin gelirinin artmasının sebebi nedir?

5)Önergenin cevaplandığı tarih itibariye AB ülkeleri arasında Türkiye Gini katsayısı bakımından kaçınıcı sıradadır?

6)Önergenin cevaplandığı tarih itibariyle OECD ülkeleri arasında Türkiye Gini katsayısı bakımından kaçınıcı sıradadır?

SSNB

7)Ekonomik ve sosyal hayatı doğrudan ilgilendiren gelir dağılımındaki adaletsizlik ve yoksulluğun artması karşısında alınacak önlemlerle ilgili olarak Anayasa'nın 166'ıncı maddesi ile düzenlenen Ekonomik ve Sosyal Konsey toplanmış mıdır? Toplandıysa ne zaman toplanmıştır? Toplanmadıysa neden toplanmamıştır?

8)Sosyal devlet anlayışı gereği, gelir adaletsizliğindeki makasın sürekli açılması ve yoksulluğun derinleşmesi karşısında Ak Parti iktidarı, bu adaletsizliği giderecek ve yoksulluğu önleyecek ne gibi önlemler almıştır? Alınan hangi önlem nasıl bir etki yaratmıştır?